

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
sekcia európskych programov a projektov
Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37

Usmernenie č. 2

spprostredkovateľského orgánu pre Integrovaný regionálny operačný program

Vec	Zabezpečovanie budúcich pohľadávok a povinného poistenia
Určené pre:	Prijímateľov v rámci špecifického cieľa 2.1.2, 2.1.3 a 2.1.4 IROP
Vydáva:	Ministerstvo zdravotníctva SR ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program
Dátum aktualizácie:	13. 10. 2021
Dátum účinnosti:	Dňom zverejnenia na webovej stránke RO pre IROP prostredníctvom linku: https://www.mpsr.sk/?navID=412
Verzia	4
Schválil:	PhDr. Katarína Naďová poverená výkonom funkcie generálnej riaditeľky sekcia európskych programov a projektov Ministerstvo zdravotníctva SR

1. Úvod

- 1) V zmysle § 34 ods. 1¹ zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) môže Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MZ SR“, „SO pre IROP“ alebo „poskytovateľ“) ako vyhlasovateľ výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „výzva“) určiť povinnosť zabezpečiť finančné prostriedky, ktoré sú prijímateľom poskytované na základe účinnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“).
- 2) Zabezpečenie budúcej pohľadávky z príspevku² alebo budúcej pohľadávky z rozhodnutia³ (ďalej spolu aj ako „budúce pohľadávky“) definuje vyhlásená výzva a zmluva o poskytnutí NFP uzavretá medzi MZ SR a prijímateľom.
- 3) Usmernenie SO pre IROP č. 2 k zabezpečeniu budúcich pohľadávok a povinného poistenia (ďalej len „usmernenie“) je právnym dokumentom v zmysle definície uvedenej v čl. 1 všeobecných zmluvných podmienok (ďalej len „VZP“) tvoriacich prílohu č. 1 zmluvy o poskytnutí NFP a aplikuje sa na všetkých prijímateľov, ktorí realizujú projekty v rámci ŠC 2.1.2, ŠC 2.1.3 a ŠC 2.1.4.
- 4) Usmernenie špecifikuje požiadavky poskytovateľa na zabezpečenie jeho budúcich pohľadávok zo zmlúv o poskytnutí NFP v závislosti od typu prijímateľa, vlastnickeho vzťahu k zhodnocovanému majetku, účelu projektu a charakteru aktivít realizovaných v rámci projektu, ako aj rizikovosti projektu.

2. Typy prijímateľov, na ktorých sa vzťahujú zabezpečovacie prostriedky a poistenie

- 1) Určujúcimi faktormi k prístúpeniu zabezpečovacích prostriedkov sú:
 - a) charakter prijímateľa (druh činnosti a funkcie, ktoré prijímateľ zabezpečuje z titulu svojho právneho postavenia a rizikovosť subjektu z hľadiska budúceho vymáhania pohľadávok),
 - b) účel projektu a charakter aktivít realizovaných v rámci projektu,
 - c) druh predmetu projektu.
- 2) Pre prijímateľov realizujúcich projekty v rámci ŠC 2.1.2 a ŠC 2.1.3 sa zabezpečovacie prostriedky podľa tohto usmernenia uplatňujú v prípade, ak sa naplnia podmienky pre zaradenie projektu do režimu rizikových projektov podľa kapitoly 2.1 bez ohľadu na určujúce faktory uvedené v ods. 1. Uvedené sa nevzťahuje na ústredné orgány štátnej správy, na rozpočtové organizácie štátu a príspevkové organizácie štátu, ktorých majetok nie je v zmysle zákona možné zakladať, a na neziskové organizácie zriadené podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách

¹ § 34 ods. 1: Riadiaci orgán môže na účely zabezpečenia budúcej pohľadávky z príspevku alebo budúcej pohľadávky z rozhodnutia dohodnúť s prijímateľom zriadenie záložného práva podľa § 151a až 151me Občianskeho zákonníka na majetok prijímateľa, partnera, užívateľa, dodávateľa alebo inej osoby okrem záložného práva na majetok, na ktorý podľa osobitných predpisov⁷⁷⁾ nie je možné zriadiť záložné právo.

² § 3 ods. 1 písm. j) zákona o príspevku z EŠIF: pohľadávkou z príspevku sa rozumie pohľadávka štátu v správe poskytovateľa na vrátenie príspevku alebo jeho časti na základe poskytovateľom zisteného porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, zmluvy alebo rozhodnutia podľa [§ 16 ods. 2](#) zo strany prijímateľa, partnera alebo užívateľa.

³ § 3 ods. 1 písm. k) zákona o príspevku z EŠIF: pohľadávkou z rozhodnutia sa rozumie pohľadávka štátu z právoplatného rozhodnutia správneho orgánu podľa [§ 41 ods. 5](#) alebo [§ 41a ods. 3](#) alebo pohľadávka štátu z právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu¹²⁾ vydávajúceho rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny (ďalej len "Úrad vládneho auditu").

poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej ako „zákon o n. o.“), ktorých zakladateľom a majoritným vlastníkom majetku je štát.

- 3) Na prijímateľov realizujúcich projekty v rámci ŠC 2.1.4 sa povinnosť zabezpečiť pohľadávku zabezpečovacími prostriedkami nevzťahuje; uvedené sa netýka projektov, ktorých predmetom je nákup vozidiel ambulancie záchrannej zdravotnej služby, na ktoré je zabezpečenie pohľadávky zabezpečovacími prostriedkami povinné v zmysle podmienok uvedených vo výzve.
- 4) V prípade poistenia sú prijímatelia realizujúci projekt v rámci ŠC 2.1.2 a 2.1.3 povinní poistiť predmet projektu. Bližšie informácie k poisteniu sú v kapitole 8 tohto usmernenia.
- 5) V prípade poistenia sú prijímatelia realizujúci projekt v rámci ŠC 2.1.4 povinní poistiť len časť predmetov, ktoré spadajú do kategórie oprávnených výdavkov v triede 02 – Dlhodobý hmotný majetok.

2.1 Rizikovosť projektu

- 1) SO pre IROP v rámci riadenia realizácie schválených projektov zabezpečuje overovanie plnenia podmienok definovaných zmluvou o poskytnutí NFP zo strany prijímateľa, a to najmä prostredníctvom monitorovania projektov, predkladania žiadostí o platbu (ďalej len „ŽoP“) a kontroly.
- 2) Rizikovým projektom je projekt, pri ktorom sa vyskytujú také konkrétne skutočnosti, ktoré v nadväznosti na stanovené podmienky poskytnutia príspevku, ako aj prax a skúsenosti poskytovateľa, vyvolávajú odôvodnenú obavu, že by v budúcnosti mohli spôsobiť najmä tieto následky:
 - a) neschopnosť prijímateľa riadne a včas ukončiť realizáciu aktivít projektu, alebo
 - b) nesplnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy o poskytnutí NFP, alebo
 - c) nesplnenie iných povinností prijímateľa, ktoré má voči poskytovateľovi v súvislosti s projektom, alebo
 - d) brániť fyzickému a/alebo finančnému ukončeniu projektu a udržaniu jeho výsledku.
- 3) Rizikovým projektom je aj projekt, vo vzťahu ku ktorému v aktuálnom čase existuje len potenciálny problém, resp. podozrenie z nezrovnalosti v štádiu preverovania, avšak tento potenciálny problém je jasne identifikovaný.
- 4) Žiaden z vyššie uvedených dôvodov na zvýšenú obavu poskytovateľa nesmie mať charakter existujúceho porušenia záväzkov zo zmluvy o poskytnutí NFP alebo porušenia finančnej disciplíny, v dôsledku čoho pri zaradení projektu do kategórie rizikových projektov nie je možné takýto projekt zo strany poskytovateľa jednostranne predčasne ukončiť, resp. vykonať finančnú opravu. Ide o zásadnú podmienku pre zaradenie projektu medzi rizikové projekty.
- 5) SO pre IROP vykoná kontrolu každého realizovaného projektu najneskôr pred schválením záverečnej ŽoP a určí mieru rizikovosti projektu. Po zistení, že v konkrétnom projekte sa vyskytujú skutočnosti, v dôsledku ktorých je potrebné zaradiť projekt medzi tzv. rizikové projekty, SO pre IROP bez zbytočného odkladu vyhodnotí, či je možné pokračovať vo financovaní/realizácii aktivít daného projektu, či je potrebné pristúpiť k zriadeniu záložného práva alebo sú dôvody na jednostranné ukončenie zmluvy o poskytnutí NFP, resp. vykonanie finančnej opravy. Zistenie SO pre IROP môže vyplývať z predložených monitorovacích správ, z kontroly na mieste, z predložených ŽoP, z externého podnetu alebo z iných relevantných a overených informácií, ktoré sú k dispozícii. SO pre IROP bude vhodným spôsobom informovať prijímateľa o predmetnom zistení.
- 6) V prípade, ak v aktuálnom čase nie sú dané dôvody na predčasné ukončenie zmluvy o poskytnutí NFP alebo na vykonanie finančnej opravy, SO pre IROP zvolí individuálny prístup a začne komunikovať s prijímateľom za účelom včasného zistenia problémov v projekte, jeho analýzy a

vyhodnotenia za účelom stanovenia vhodného riešenia. Účelom tohto postupu je umožniť prijímateľovi pokračovanie v realizácii projektu až do riadneho ukončenia všetkých aktivít projektu v zmysle uzavretých zmluvných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o poskytnutí NFP, ako aj v súlade s ďalšími podmienkami, ktoré sa vzťahujú na realizáciu aktivít projektu, resp. udržanie výsledku projektu. Účelom je tiež vytvorenie podmienok na to, aby bolo možné finančne vysporiadať projekt v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP a všetkými aplikovateľnými podmienkami pre poskytovanie pomoci (tzv. individuálny prístup k rizikovým projektom).

- 7) V prípade identifikácie rizikového projektu bude SO pre IROP od prijímateľa požadovať
 - a) správy a informácie týkajúce sa projektu aj nad rámec rozsahu doplňujúcich monitorovacích údajov predkladaných v rámci ŽoP a monitorovacích správ a povinnosť prijímateľa, v lehotách stanovených SO pre IROP, ktoré nesmú byť neprimerane krátke, tieto správy a informácie poskytnúť,
 - b) dodatočné zabezpečenie svojich pohľadávok, ktoré môžu vzniknúť zo zmluvy o poskytnutí NFP voči prijímateľovi v budúcnosti v prípade, ak zabezpečenie pohľadávok nebolo určené poskytovateľom pri podpise zmluvy o poskytnutí NFP, nebolo počas platnosti a účinnosti zmluvy od prijímateľa poskytovateľom vyžadované alebo aj v prípade, ak je potrebné existujúce zabezpečenie posilniť kumuláciou zabezpečovacích prostriedkov, resp. navýšením existujúceho zabezpečenia.
- 8) V prípade, ak SO pre IROP identifikuje projekt ako rizikový, pristúpi k zabezpečeniu svojich pohľadávok, prípadne budúcich pohľadávok podľa tohto usmernenia.
- 9) V prípade identifikácie rizikovosti projektu bude SO pre IROP uvoľňovať platby až na základe zriadeného zabezpečovacieho prostriedku.

3. Druhy akceptovateľných zabezpečovacích prostriedkov

- 1) Zabezpečovacie prostriedky slúžia na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňujú uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu zabezpečovacieho prostriedku, ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.
- 2) SO pre IROP akceptuje ako zabezpečovací prostriedok
 - a) záložné právo na nehnuteľné veci, alebo
 - b) záložné právo na hnutel'né veci.
- 3) SO pre IROP prioritne akceptuje ako záloh tie hnutel'né veci a nehnuteľné veci, ktoré sú nadobudnuté alebo zhodnotené z NFP.
- 4) SO pre IROP je zároveň oprávnený (nie povinný) akceptovať alebo aj požadovať v jednotlivých individuálnych prípadoch aj iný vhodný zabezpečovací prostriedok (napr. ručenie, banková záruka, zmenka a pod.), najmä však ako doplnkový zabezpečovací prostriedok.
- 5) Konečné rozhodnutie o akceptovaní navrhovaného zabezpečovacieho prostriedku, rovnako ako konečné rozhodnutie o akceptovaní prijímateľom navrhovaného zálohu je vždy na SO pre IROP.
- 6) Predmetom záložného práva môžu byť veci, ktoré sú prevoditeľné na inú osobu, t. j.:
 - a) veci vo výlučnom vlastníctve prijímateľa, práva alebo iné majetkové hodnoty patriace výlučne prijímateľovi, alebo
 - b) veci v spoluvlastníctve prijímateľa za podmienky, že záložcom bude aj druhý spoluvlastník/ostatní spoluvlastníci; musí byť dosiahnutý súhlas väčšiny so zriadením záložného práva na záloh počítaný podľa veľkosti podielov spoluvlastníkov veci, ktorá je zálohom, alebo
 - c) veci vo vlastníctve tretej osoby/osôb za podmienky, že so zriadením záložného práva na záloh súhlasí vlastník alebo spoluvlastníci veci pri dosiahnutí súhlasu podľa písm. b) tohto odseku.

- 7) Predmetom záložného práva nemôže byť majetok, na ktorý podľa osobitných predpisov nie je možné zriadiť záložné právo. Právo zriadiť záložné právo môže obmedziť iba zákon. Ide napr. o:
- a) obmedzené nakladanie s majetkom VÚC, ktorý bol nadobudnutý na základe prechodu majetku štátu do vlastníctva VÚC a ku dňu prechodu slúži na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, ktorý v § 8 odsek 4 a ďalších uvádza, že na majetok vo vlastníctve VÚC nemožno zriadiť záložné právo ani zabezpečovací prevod práva, uskutočniť výkon rozhodnutia, konkurzné konanie a vyrovnacie konanie podľa osobitných predpisov za predpokladu, že ide o majetok nadobudnutý na základe prechodu majetku štátu do vlastníctva VÚC a za podmienky, že ku dňu prechodu majetku štátu na VÚC slúži na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti. Podľa § 3a cit. zákona sa tento režim vzťahuje na tie právnické osoby v oblasti zdravotníctva alebo zdravotníckeho zariadenia, na ktoré prechádza zriaďovateľská funkcia na VÚC. VÚC je povinný zachovávať účelové určenie majetku, ktorý nadobudol podľa vyššie uvedených ustanovení,
 - b) obmedzené nakladanie s majetkom obce, ktorý bol nadobudnutý na základe prechodu majetku štátu do vlastníctva obce a ku dňu prechodu slúži na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí, ktorý v § 7a odsek 4 a ďalších uvádza, že na majetok vo vlastníctve obce nemožno zriadiť záložné právo ani zabezpečovací prevod práva, uskutočniť výkon rozhodnutia, konkurzné konanie a vyrovnacie konanie podľa osobitných predpisov za predpokladu, že ide o majetok nadobudnutý na základe prechodu majetku štátu do vlastníctva obce a za podmienky, že ku dňu prechodu majetku štátu na obec slúži na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti. Podľa § 2c cit. zákona sa tento režim vzťahuje na tie právnické osoby v oblasti zdravotníctva alebo zdravotníckeho zariadenia, na ktoré prechádza zriaďovateľská funkcia na obce. Obec je povinná zachovávať účelové určenie majetku, ktorý nadobudla podľa vyššie uvedených ustanovení,
 - c) zákaz zriadenia záložného práva na majetok štátu podľa zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, ktorý v § 13a ods. 4 uvádza, že ak osobitný zákon neustanovuje inak, na majetok štátu nemožno zriadiť záložné právo (v zmysle § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka), okrem záložného práva, ktoré sa má zriadiť na prevádzanom nehnuteľnom majetku štátu v záujme zabezpečenia úhrady kúpnej ceny kupujúcim, ktorým si banka alebo pobočka zahraničnej banky zabezpečuje svoju pohľadávku z úveru voči kupujúcemu,
 - d) zákaz nakladania s majetkom štátu podľa zákona o n. o., a to
 - i) prioritný majetok podľa § 31a zákona o n. o. nemožno založiť ani ho inak použiť na zabezpečenie záväzkov neziskovej organizácie alebo tretej osoby, nemožno ho predať, darovať ani prenechať do nájmu alebo do výpožičky. Prioritný majetok nie je predmetom likvidácie. Pre účely zákona o n. o. prioritným majetkom je tá časť majetku štátu, ktorú vkladá štát ako zakladateľ alebo spoluzakladateľ do neziskovej organizácie podľa osobitného zákona a ktorá je určená výlučne na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb,
 - ii) iný ako prioritný majetok podľa § 31 zákona o n. o. sa môže použiť len v súlade s podmienkami určenými v zakladacej listine alebo v štatúte a na úhradu výdavkov (nákladov) neziskovej organizácie. V prípade právnych úkonov týkajúcich sa nakladania s nehnuteľným majetkom, ktorý vložil do neziskovej organizácie štát ako zakladateľ alebo spoluzakladateľ a nejde o prioritný majetok podľa § 31a cit. zákona, sa vyžaduje predchádzajúci písomný súhlas zakladateľa alebo spoluzakladateľa, ktorým je štát.

4. Zriadenie a vznik záložného práva

- 1) Záložné právo sa pre účely zabezpečenia budúcich pohľadávok podľa tohto usmernenia zriaďuje písomnou zmluvou.

- 2) V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.
- 3) Záložcom môže byť prijímateľ, partner, užívateľ, dodávateľ alebo akákoľvek iná osoba vlastníaca majetok, na ktorý možno zriadiť záložné právo.
- 4) Záložca môže záloh používať zvyčajným spôsobom, je však povinný zdržať sa všetkého, čím sa okrem bežného opotrebovania hodnota zálohu znižuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.
- 5) Na vznik záložného práva sa vyžaduje jeho registrácia
 - a) v Notárskom centrálnom registri záložných práv v prípade hnuteľných vecí a budúcich nehnuteľných vecí,
 - b) v katastri nehnuteľností v prípade existujúcich nehnuteľných vecí.
- 6) Pre zriadenie a vznik záložného práva platia aj tieto podmienky
 - a) hodnota zálohu musí byť minimálne vo výške zazmluvneného NFP,
 - b) k zriadeniu záložného práva na hnuteľné veci môže dôjsť aj postupne, a to v prípade postupného vyplácania schváleného NFP,
 - c) k hnuteľným veciam alebo nehnuteľným veciam, ktoré tvoria záloh, musí byť vlastnícke právo úplne majetkovo-právne vysporiadané; to znamená, že je známy vlastník, resp. všetci spoluvlastníci zálohu a súčet ich spoluvlastníckych podielov k zálohu je 1/1,
 - d) ak je zálohom vec v spoluvlastníctve viacerých osôb je potrebné predložiť súhlas väčšiny spoluvlastníkov so zriadením záložného práva na záloh, počítaný podľa veľkosti podielov spoluvlastníkov veci, ktorá je zálohom,
 - e) v prípade spolufinancovania projektu zo strany financujúcej banky, hodnota zálohu musí zahŕňať aj výšku pohľadávky banky na iný ako preklenovací úver zabezpečený záložným právom financujúcej banky tretím a ďalším v poradí, t. j. ktorá sa automaticky neznižuje v prípade úhrady NFP alebo jeho časti o túto uhradenú sumu v zmysle pravidiel vyplývajúcich zo zmluvy o spolupráci a spoločnom postupe,
 - f) záloh akceptovaný SO pre IROP ani žiadna jeho časť, nesmie byť zaťažený žiadnym iným právom tretej osoby (vrátane práva na základe zmluvy o budúcej zmluve, predkupného práva, záložného práva, nájomného práva na dobu dlhšiu ako jeden rok alebo akéhokoľvek iného práva obmedzujúceho voľné užívanie zálohu alebo nakladanie s ním, ibaže s tým vysloví SO pre IROP súhlas); to neplatí, ak ide o zriadenie záložného práva v prospech financujúcej banky, s ktorou má RO pre IROP uzatvorenú zmluvu o spolupráci a spoločnom postupe medzi bankou a orgánmi zastupujúcimi Slovenskú republiku (ďalej len „zmluva o spolupráci a spoločnom postupe“) – zoznam bánk je zverejnený na internetovej stránke RO pre IROP (link: <http://www.mpsr.sk/index.php?navID=47&sID=67&navID2=1305>),
 - g) bez predchádzajúceho písomného súhlasu SO pre IROP prijímateľ nesmie záloh scudziť, zriadiť k zálohu vecné bremeno, ďalšie záložné právo, s výnimkou záložného práva v prospech financujúcej banky, alebo iné obdobné právo vecno-právneho alebo obligačného charakteru, ktoré by sťažovalo výkon práv SO pre IROP ako záložného veriteľa, alebo odovzdať záloh do držby tretej osobe.

4.1 Vznik záložného práva k hnuteľným veciam

- 1) Na vznik záložného práva k hnuteľným veciam sa vyžaduje jeho registrácia v Notárskom centrálnom registri záložných práv (ďalej len „NCRzp“).
- 2) O registráciu záložného práva k hnuteľným veciam môže notára požiadať len záložca, t. j. vlastník založenej veci, alebo ním splnomocnená osoba, na notárskom úrade podľa vlastného výberu.

- 3) Záložca je povinný notárovi uviesť minimálne nasledovné údaje
 - a) osobné údaje o záložcovi a záložnom veriteľovi, alebo je zástupcovi (ak relevantné),
 - b) opis založených vecí,
 - c) opis zabezpečenej pohľadávky.
- 4) Záložné právo k hnutelným veciam sa registruje v NCRzp na základe údajov poskytnutých záložcom notárovi. O registrácii záložného práva vytlačí notár záložcovi potvrdenie z NCRzp.
- 5) Záložca môže na jednu registráciu založiť aj viac hnutelných vecí, ak nie je potrebná ich registrácia v osobitnom vecnom registri.
- 6) Založená hnutelná vec sa musí označiť tak, aby jej založenie bolo každému zjavné.
- 7) Spôsob určenia hodnoty zálohu
 - a) existujúca hnutelná vec – hodnotu zálohu určuje jej obstarávacia cena bez alebo s DPH v závislosti od toho, či je DPH oprávneným výdavkom, uvedená na faktúre alebo inom daňovom doklade vystavenom dodávateľom, pričom tento nesmie byť starší ako 3 mesiace,
 - b) budúca hnutelná vec – hodnotu zálohu určuje zmluvná cena bez alebo s DPH v závislosti od toho, či je DPH oprávneným výdavkom, dohodnutá v nadobúdacom právnom úkone (napr. kúpna zmluva, zmluva o dielo a pod.), ktorá je výsledkom vykonaného verejného obstarávania,
 - c) majetok odlišný od majetku nadobudnutého z NFP – hodnotu zálohu určuje znalecký posudok vypracovaný znalcom z príslušného odboru podľa všeobecne záväzného právneho predpisu bez DPH, pričom tento nesmie byť starší ako 3 mesiace.

4.2 Vznik záložného práva k nehnuteľným veciam

- 1) Práva k existujúcim nehnuteľným veciam sa zapisujú v katastrálnom konaní.
- 2) Práva k budúcim nehnuteľným veciam sa zapisujú do NCRzp. V takomto prípade sa postupuje podľa kapitoly 4.1.
- 3) Na katastrálne konanie je príslušný okresný úrad, v ktorého územnom obvode sa nachádza nehnuteľnosť.
- 4) Katastrálne konanie možno vykonať aj elektronicky. Náležitosti elektronického podania sú rovnaké ako pri písomnom podaní. Pri elektronickom podaní sa podáva jeden rovnopis návrhu a jeden rovnopis príloh. Pri elektronickom podaní musia byť všetky prílohy podané v elektronickej podobe a autorizované podľa osobitného predpisu⁴. Návrh na začatie katastrálneho konania v elektronickej podobe prijíma okresný úrad prostredníctvom prístupového miesta.
- 5) Návrh na začatie katastrálneho konania musí obsahovať
 - a) identifikačné údaje navrhovateľa
 - i) v prípade fyzickej osoby – meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto trvalého pobytu, adresu na doručovanie v tuzemsku, ak je odlišná od miesta trvalého pobytu, údaj o štátnej príslušnosti,
 - ii) v prípade právnickej osoby – názov, identifikačné číslo, sídlo, adresu na doručovanie, ak je odlišná od sídla,
 - b) názov okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný,
 - c) uvedenie predmetu návrhu (t. j. uvedenie, že ide o návrh na zápis záložného práva),
 - d) označenie právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti, ak ide o návrh na vklad (t. j. označenie záložnej zmluvy),

⁴ Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

- e) označenie nehnuteľnosti podľa katastrálneho územia, pozemku podľa parcelného čísla evidovaného v súbore popisných informácií, pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ alebo parcela registra „E“, druhu pozemku a výmery pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je stavba postavená, čísla bytu alebo nebytového priestoru, čísla poschodia, čísla vchodu a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku, prípadne na prísluší pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je dom postavený; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, uvádza sa i podiel vyjadrený zlomkom k celku,
 - f) označenie veľkosti spoluvlastníckeho podielu vyjadreného zlomkom k celku,
 - g) údaj o mieste a dátume zverejnenia povinne zverejňovanej zmluvy, ak ide o povinne zverejňovanú zmluvu,
 - h) označenie príloh,
 - i) žiadosť o zaslanie oznámenia o vykonaní záznamu, oznámenia o vykonaní poznámky alebo žiadosť o zaslanie oznámenia o výsledku prešetrovania zmien údajov katastra prostredníctvom elektronickej pošty na uvedenú elektronicкую adresu alebo do elektronickej schránky, ak navrhovateľ žiada oznámiť vykonanie zápisu do katastra alebo oznámiť výsledok prešetrovania údajov katastra v elektronickej forme,
 - j) žiadosť o urýchlené konanie o vklade, ak navrhovateľ žiada jeho urýchlenie.
- 6) Ak je návrh na začatie katastrálneho konania podaný v listinnej podobe, musí navrhovateľ predložiť prílohy v listinnej podobe v origináli alebo v úradne osvedčenej kópii.
- 7) Záložné právo k nehnuteľným veciam sa zapisuje do katastra nehnuteľností vkladom, ktorý sa vykoná len na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu.
- 8) Účastníkom konania o povolení vkladu je účastník právneho úkonu (poskytovateľ, prijímateľ), na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti.
- 9) Konanie o povolení vkladu začína na návrh účastníka konania.
- 10) Pred podaním návrhu na vklad v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe môže účastník konania vyplniť oznámenie o návrhu na vklad v elektronickej podobe. Ak do 90 dní od vyplnenia oznámenia o návrhu na vklad účastník konania nepodá návrh na vklad, na oznámenie sa neprihliada. V prípade využitia tejto možnosti bude účastníkovi znížený poplatok za podanie návrhu o 15 eur.
- 11) Prílohou k návrhu na vklad je zmluva, na ktorej základe má byť zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra (t. j. záložná zmluva), v dvoch vyhotoveniach. Ďalšími prílohami sú:
- a) verejná listina alebo iná listina, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, ak toto právo k nehnuteľnosti nie je vpísané na liste vlastníctva,
 - b) identifikácia parciel, ak vlastnícke právo k nie je vpísané na liste vlastníctva,
 - c) dohoda o splnomocnení, ak je účastník konania zastúpený splnomocnencom; podpis splnomocnenca musí byť osvedčený (ak relevantné),
 - d) oznámenie podľa ods. 10 tejto kapitoly v papierovej podobe (ak relevantné),
 - e) čestné vyhlásenie o splnení podmienok podľa § 59a zákona č. 513/1991 Zb. obchodný zákonník alebo čestné vyhlásenie, že sa tieto podmienky na danú spoločnosť nevzťahujú,
 - f) poverenie právnickej osoby udelené jej zamestnancovi (ak relevantné),
 - g) listiny, ktoré majú dôkaznú hodnotu pre konanie o návrhu na vklad.
- 12) Ak sú splnené všetky podmienky návrhu na vklad, okresný úrad vklad povolí, o čom vydá rozhodnutie, ktoré nadobúda právoplatnosť dňom jeho vydania. Okresný úrad rozhodne najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad.

- 13) Spôsob určenia hodnoty zálohu existujúcej nehnuteľnej veci - hodnotu zálohu určuje znalecký posudok primárne vyhotovený za účelom zriadenia záložného práva, nie starší ako 12 mesiacov, vypracovaný znalcom z príslušného odboru podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.
- 14) Spôsob určenia hodnoty zálohu budúcej nehnuteľnej veci – hodnotu zálohu určuje znalecký posudok primárne vyhotovený za účelom zriadenia záložného práva, nie starší ako 12 mesiacov, vypracovaný znalcom z príslušného odboru podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.

5. Trvanie, zánik a zrušenie záložného práva

- 1) Záložné právo trvá a zabezpečuje pohľadávky poskytovateľa v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP a uzatvorenej zmluvy o zriadení záložného práva až do schválenia poslednej následnej monitorovacej správy, ktorú je prijímateľ (záložca) povinný predložiť poskytovateľovi v súlade s čl. 4 ods. 5 VZP.
- 2) Trvanie záložného práva sa predlžuje pri predĺžení účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP alebo záväzkov z nej vyplývajúcich.
- 3) Záložné právo zaniká
 - a) skončením účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP v zmysle čl. 7 ods. 7.2 zmluvy o poskytnutí NFP, alebo
 - b) okamihom, keď prijímateľ (záložca) alebo iná osoba v prospech poskytovateľa (záložného veriteľa) zriadi iné zabezpečenie jeho pohľadávky a poskytovateľ (záložný veriteľ) toto nové zabezpečenie akceptuje a zároveň vyhlási, že súhlasí s tým, aby nové zabezpečenie nahradilo záložné právo, ktoré vzniklo na základe uzatvorenej zmluvy o zriadení záložného práva, alebo
 - c) vzdaním sa záložného práva poskytovateľom (záložným veriteľom) písomným vyhlásením s úradne osvedčeným podpisom poskytovateľa (záložného veriteľa), alebo
 - d) zánikom zálohu, alebo
 - e) okamihom, kedy nastanú iné skutočnosti, na základe ktorých zaniká záložné právo podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov alebo podľa ustanovení uzatvorenej zmluvy o zriadení záložného práva.
- 4) Po zániku záložného práva sa vykoná na návrh prijímateľa (záložcu) výmaz záložného práva z NCRzp alebo z katastra nehnuteľností. Náklady spojené s výmazom záložného práva znáša prijímateľ (záložca). Výmaz sa vykoná ku dňu uvedenému v žiadosti na výmaz záložného práva, najskôr však ku dňu zániku záložného práva.
- 5) Poskytovateľ vystaví prijímateľovi (záložcovi) na základe jeho žiadosti kvitanciu, ak sú splnené všetky podmienky vyplývajúce zo zmluvy o poskytnutí NFP a zo zmluvy o zriadení záložného práva na jej vystavenie.

6. Záložné právo v prípade súbežného zakladania predmetu projektu v prospech financujúcej banky

- 1) V prípade, že prijímateľ má zabezpečené financovanie projektu z úveru poskytnutého financujúcou bankou (t. j. aspoň časť celkových oprávnených výdavkov alebo aspoň časť neoprávnených výdavkov je financovaná prostredníctvom úveru poskytnutého financujúcou bankou) prijímateľ poskytuje na zabezpečenie svojich záväzkov zo zmluvy o poskytnutí NFP a zo zmluvy o úvere (s financujúcou bankou) rovnaký záloh pre poskytovateľa aj pre financujúcu banku, pre zriadenie a vznik záložného práva sa aplikuje nasledovné
 - a) financujúca banka zriadi záložné právo ako veriteľ prvý v poradí (t. j. ako prednostný záložný veriteľ). V takom prípade poskytovateľ zriadi záložné právo ako záložný veriteľ druhý v poradí. Financujúca banka si môže zriadiť záložné právo aj v treťom poradí, za účelom zabezpečenia

iných pohľadávok financujúcej banky, ako sú pohľadávky zo zmluvy o úvere, zabezpečenej prednostným záložným právom financujúcej banky,

- b) prijímateľ sa zaväzuje, že bez udelenia predchádzajúceho písomného súhlasu poskytovateľa a financujúcej banky nezaťaží záloh zriadením ďalšieho záložného alebo iného práva v prospech tretej osoby. Porušenie tejto povinnosti sa bude považovať za podstatné porušenie zmluvy o poskytnutí NFP a prijímateľ je povinný vrátiť NFP alebo jeho časť v súlade s článkom 10 VZP.
- 2) Podklady potrebné na vypracovanie záložnej zmluvy (hnutel'né veci aj nehnuteľné veci) v prípade spolufinancovania projektu bankou, ktorá ma s RO uzatvorenú zmluvu o spolupráci a spoločnom postupe:
- a) zmluva o úvere s financujúcou bankou,
 - b) záložná zmluva uzatvorená s financujúcou bankou, v ktorej predmetom zálohu je vec totožná s vecou, navrhovanou ako záloh v záložnej zmluve, ktorá má byť uzatvorená s poskytovateľom,
 - c) ak má byť predmetom záložného práva existujúca nehnuteľná vec - list vlastníctva, s vyznačením ťarchy v prospech financujúcej banky, nie starší ako 10 dní ku dňu predloženia podkladov poskytovateľovi,
 - d) ak má byť predmetom záložného práva hnutel'ná vec alebo budúca nehnuteľná vec – výpis z NCRzp, s vyznačením záložného práva v prospech financujúcej banky, nie starší ako 10 dní ku dňu predloženia podkladov poskytovateľovi.

7. Postup SO pre IROP pri zabezpečovaní svojej pohľadávky

- 1) Ak SO pre IROP identifikoval potrebu zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o poskytnutí NFP podľa kapitoly 2 tohto usmernenia, oznámi prijímateľovi, že mu vzniká povinnosť zabezpečiť budúcu pohľadávku poskytovateľa zo zmluvy o poskytnutí NFP v zmysle čl. 13 ods. 1 VZP.
- 2) SO pre IROP zároveň prijímateľa upozorní, že až do vzniku záložného práva v prospech poskytovateľa, nebude SO pre IROP povinný poskytovať prijímateľovi plnenie podľa zmluvy o poskytnutí NFP.
- 3) SO pre IROP vyzve prijímateľa na predloženie súpisu hnutel'ných vecí a/alebo nehnuteľných vecí, ktoré budú predmetom záložnej zmluvy s ich predpokladanou odhadovanou hodnotou. Minimálna hodnota zabezpečenia musí byť do výšky zazmluvneného NFP.
- 4) SO pre IROP posúdi predložený návrh prijímateľa a v prípade akceptácie vyzve prijímateľa na predloženie dokumentácie potrebnej k príprave záložnej zmluvy nasledovne
 - a) ak má byť zálohom hnutel'ná vec
 - i) existujúca hnutel'ná vec financovaná z NFP - faktúra alebo výnimočne iný obstarávací doklad, ak nedošlo k vystaveniu faktúry,
 - ii) hnutel'ná vec, ktorá vznikne v budúcnosti, alebo ktorú prijímateľ nadobudne v budúcnosti - zmluva s dodávateľom, kúpna zmluva, zmluva o dielo, a pod.,
 - iii) hnutel'ná vec, ktorá je odlišná od predmetu projektu financovaného z NFP - znalecký posudok vypracovaný znalcom z príslušného odboru, nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia SO pre IROP, súhlasy spoluvlastníkov, a pod.,
 - b) ak má byť zálohom nehnuteľná vec – znalecký posudok vypracovaný znalcom z príslušného odboru, nie starší ako 12 mesiacov ku dňu predloženia SO pre IROP.
- 5) Ak SO pre IROP neakceptuje doručený návrh prijímateľa, požiada ho o predloženie nového návrhu podľa ods. 3 a 4.
- 6) SO pre IROP po doručení dokumentácie podľa ods. 4 pripraví návrh záložnej zmluvy, ktorej povinnými náležitosťami sú
 - a) označenie zmluvných strán

- i) v prípade fyzickej osoby – meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu,
 - ii) v prípade právnickej osoby – názov, sídlo, identifikačné číslo (ak má pridelené), ďalšie identifikačné údaje,
- b) určenie pohľadávky, ktorá sa záložným právom zabezpečuje,
 - c) určenie zálohu,
 - d) určenie najvyššej hodnoty istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje (ak záložná zmluva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky),
 - e) osvedčené podpisy štatutárnych orgánov.
- 7) Uzavretie záložnej zmluvy sa môže uskutočniť elektronickou alebo listinnou formou v závislosti od vyjadreného súhlasu/nesúhlasu prijímateľa s uzatváraním zmlúv pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí NFP.
- 8) V prípade elektronického uzatvorenia záložnej zmluvy:
- 1. SO pre IROP doručí prijímateľovi návrh záložnej zmluvy prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ďalej len „e-schránka“) a určí mu lehotu⁵ minimálne 10 kalendárnych dní na prijatie návrhu na uzavretie záložnej zmluvy odo dňa doručenia.
 - 2. Prijímateľ po akceptovaní návrhu záložnej zmluvy doručí SO pre IROP prostredníctvom e-schránky podpísanú záložnú zmluvu autorizovaným elektronickým podpisom⁶ štatutárneho orgánu prijímateľa vrátane návrhu na vklad záložného práva do NCRzp⁷ alebo katastra nehnuteľností⁸.
 - 3. SO pre IROP po prijatí podpísanej záložnej zmluvy spolu s návrhom na vklad záložného práva do NCRzp⁷ alebo katastra nehnuteľností⁸ zabezpečí jej podpísanie autorizovaným elektronickým podpisom⁶ štatutárneho orgánu poskytovateľa a podpísanú ju zašle späť prijímateľovi pre potreby zriadenia záložného práva.
 - 4. SO pre IROP následne zabezpečí zverejnenie platnej záložnej zmluvy v CRZ ako prvý, o čom vhodným spôsobom (napr. e-mailom) informuje prijímateľa.
- 9) V prípade listinného uzatvorenia záložnej zmluvy:
- 1. SO pre IROP doručí prijímateľovi štyri (4)⁷/päť (5)⁸ rovnopisov záložnej zmluvy a určí mu lehotu⁵ minimálne 10 kalendárnych dní na prijatie návrhu na uzavretie záložnej zmluvy odo dňa doručenia.
 - 2. Prijímateľ po akceptovaní návrhu záložnej zmluvy doručí SO pre IROP potrebný počet rovnopisov zmluvy podľa ods. 7 podpísaných štatutárnym orgánom prijímateľa vrátane návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľnosti.
 - 3. SO pre IROP po obdržaní potrebného počtu rovnopisov zmluvy a návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľnosti zabezpečí ich podpísanie štatutárnym orgánom poskytovateľa.
 - 4. SO pre IROP následne zabezpečí zverejnenie platnej zmluvy v CRZ ako prvý a o tejto skutočnosti vhodným spôsobom (napr. emailom) informuje prijímateľa.
 - 5. Po zverejnení záložnej zmluvy v CRZ zašle SO pre IROP prijímateľovi, ako nevyhnutný predpoklad vzniku záložného práva,

⁵ Lehoty sa počítajú v zmysle príslušnej definície uvedenej vo VZP k zmluve o poskytnutí NFP

⁶ V súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

⁷ V prípade záložnej zmluvy na hnutelné veci alebo budúce nehnuteľné veci.

⁸ V prípade záložnej zmluvy na existujúce nehnuteľné veci.

- a) v prípade existujúcich nehnuteľných vecí – tri (3) rovnopisy zmluvy, z toho 2 rovnopisy zmluvy a podpísaný návrh na vklad do katastra nehnuteľností za účelom zriadenia záložného práva v katastri nehnuteľností,
 - b) v prípade hnutel'ny vecí a budúcich nehnuteľných vecí – dva (2) rovnopisy zmluvy, z toho jeden (1) rovnopis zmluvy za účelom zriadenia záložného práva v NCRzp.
- 10) Za zriadenie záložného práva v katastri nehnuteľností a za zriadenie záložného práva v NCRzp je zodpovedný prijímateľ (záložca). Akékoľvek náklady spojené so zriadením a vznikom záložného práva, vrátane správnych poplatkov s tým spojených, znáša v plnom rozsahu prijímateľ (záložca). Tieto výdavky nie sú oprávnené na preplatenie z NFP.
- 11) Prijímateľ je povinný doručiť na SO pre IROP nasledujúce doklady, z ktorých bude vyplývať splnenie podmienok stanovených v zmluve o zriadení záložného práva týkajúcich sa vzniku záložného práva:
- a) v prípade elektronického podania prostredníctvom e-schránky:
 - i. scan úplného úradného výpisu z NCRzp a potvrdenie o registrácii v NCRzp v prípade záložného práva k hnutel'ny veciam alebo budúcim nehnuteľným veciam,
 - ii. scan rozhodnutia o povolení vkladu a informatívny výpis z príslušného listu vlastníctva vedeného katastrom nehnuteľností v prípade záložného práva k existujúcim nehnuteľným veciam;
 - b) v prípade listinného doručenia:
 - ii. i. osvedčenú kópiu úplného úradného výpisu z NCRzp nie staršiu ako 10 kalendárnych dní ku dňu predloženia ŽoP a potvrdenie o registrácii v NCRzp v prípade záložného práva k hnutel'ny veciam alebo budúcim nehnuteľným veciam, kópiu rozhodnutia o povolení vkladu a informatívny výpis z príslušného listu vlastníctva vedeného katastrom nehnuteľností v prípade záložného práva k existujúcim nehnuteľným veciam.

Až po doručení dokladov preukazujúcich zriadenie záložného práva môže byť prijímateľovi ŽoP schválená a vyplatená.

8. Poistenie

- 1) Predmetom poistenia vo vzťahu k realizovanému projektu je samotný predmet podpory a aj predmet zálohu.
- 2) Povinnosť prijímateľa zabezpečiť poistenie majetku je určená v čl. 13 ods. 2 VZP.
- 3) Poistná suma musí byť najmenej vo výške obstarávacej ceny/ceny zhodnotenia majetku nadobudnutého z NFP.
- 4) Poistenie licencií, software, patentov, ochranných známk a podobne, sa nevyžaduje.
- 5) SO pre IROP bude vyžadovať poistenie vždy pred poskytnutím plnenia.
- 6) Poistenie sa musí vzťahovať minimálne pre prípad poškodenia, zničenia, odcudzenia alebo straty alebo prípadne pre iný prípad, ktorý môže určiť poskytovateľ na individuálnej báze.
- 7) Poistenie musí trvať počas realizácie projektu a počas udržateľnosti projektu. Prijímateľ je povinný udržiavať platnú a účinnú poistnú zmluvu, plniť svoje záväzky z nej vyplývajúce a dodržiavať podmienky v nej uvedené.
- 8) Zoznam podpornej dokumentácie preukazujúcej splnenie povinnosti poistenia prijímateľom/poistníkom je upravený v Príručke pre prijímateľa.
- 9) Poistenie majetku, ktorý je zálohom sa vyžaduje vždy v každom prípade a je nevyhnutnou podmienkou poskytnutia plnenia zo zmluvy o poskytnutí NFP zo strany poskytovateľa.

- 10) Poistná zmluva na predmet zálohu musí byť uzatvorená na celé obdobie platnosti zmluvy o zriadení záložného práva.
- 11) Poistné, ktoré vyplýva z poistnej zmluvy uzatvorenej na predmet zálohu bude počas celej doby platnosti poistnej zmluvy zo zákona vinkulované v prospech poskytovateľa/záložného veriteľa, a to na základe písomného oznámenia prijímateľa o vzniku záložného práva k zálohu ako predmetu poistenia adresovaného poisťovateľovi, v súlade s ustanovením § 151mc Občianskeho zákonníka v platnom znení. Výplatu plnenia z poistnej zmluvy je záložný veriteľ povinný bez zbytočného odkladu písomne oznámiť záložcovi.
- 12) Ak poisťovateľ vyplatí plnenie z poistnej zmluvy záložnému veriteľovi, záložný veriteľ je oprávnený prijaté plnenie držať u seba. Ak zabezpečená pohľadávka nie je riadne a včas splnená, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa z plnenia z poistnej zmluvy, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.
- 13) Ak plnenie z poistnej zmluvy prijaté záložným veriteľom prevyšuje zabezpečenú pohľadávku, záložný veriteľ je povinný vydať záložcovi bez zbytočného odkladu plnenie z poistnej zmluvy prevyšujúce zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.